ПОЈЕДИНИ БРОЈ 50 ПАРА.

„Застава“ излази сваки дан осим понедељника и празника. — Претплата је 400 К на годину. 200 К на пола године, а 100 К на четврт године; за Америку 5 долара на годину. Претплатити се може бар на четврт године.

Издавалац „Застава“ д. друштво.

ЗАСТАВА

ОРГАН РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Поштарина плаћена у готовом.

Рукописи за лист шаљу се на уредништво „Заставе“, а новац за претплату и огласе на администрацију „Заставе“ Нови Сад, Лазарева улица број 14. — Телефон бр. 110.
:: Рукописи се не враћају ::

Издавалац „Застава“ д. друштво.

Број 92. Нови Сад, у недељу 24. априла 1921. Година LII.

Финансијски извори.

(с. б.) Нарочити одбор у Министарству Финансија већ недељама претреса буџете разних министарства, и, доста строго и оштро, брише многе позиције а многе смањује.

Несумњиво је за одобравање рад тог финансијског одбора: то значи да има ипак некога ко води бригу да се у државном газдинству не прекорачи граница могућности. Но нама се овом приликом намеће и питање: да ли се поред прегледа издатака води брига и о том да се повећају државни приходи, који би подмирили све велике издатке?

У државном газдинству, нарочито данас, потребно је развити рад у два правца: прво, повећавати државне приходе, а друго, спровести потребна ограничења у духу добро смишљене и складне штедње.

Што се тиче повећавања државних прихода, сумњамо да се са надлежног места чини све могуће да се исцрпе сви расположиви извори. Питање порезе лебди у ваздуху. Пореза се слабо убире, а што је најглавније, пореза је за све крајеве државе одређена од ока. Услед рата су наступиле велике економске и финансијске промене, те се и пореза мора према тим промењеним приликама одмерити. Ми смо уверени да ће се државни приходи знатно повећати, чим се питање порезе озбиљно претресе и преуреди.

Још је отворено питање и питање порезе на „ратне богаташе“. Искрено да признамо, сада већ не верујемо да ће ишта бити са том ратном порезом. Свако ко је за време рата на поштен или непоштен начин што стекао, до сада је имао сто и сто прилика и могућности да са својим приходима и својим иметком располаже по слободној вољи, те тако да га у главном забашури.

У озбиљан претрес би требало узети и питање царина. Када би се ту спровео смишљенији и целисходнији систем, онда би и ту било више прихода. Споменућемо овом приликом још само то да на царинарницама недељама леже пакети и пошиљке нецарињене, што значи не само огромну штету за трговце и грађане уопште (јер то спречава брзи и лаки промет робе), него значи и за државу велики губитак, пошто ту леже приличне своте неубране царине.

Уопште се слабо осећа да из Министарства Финансија управља каква јака рука и сигуран мозак са државним финансијама. Велико је зло и у томе што се у појединим крајевима државе не постављају на важна финансијска места људи који би познавали финансијске и економске прилике дотичних крајева.

Данас нема строге и свестране контроле ни над тим како се исцрпљују у финансијском погледу државна добра, шуме и остали богати извори. Где је данас ту свестрана контрола над продукцијом и експлоатацијом у тим подузећима?

Поред довољно неупотребљених финансијских извора наше државе, која је у природним богатствима веома благословена земља, у нас се само говори о принципу штедње, али се он не изводи. У нас влада нерационално газдинство у државним финансијама. Пре свега се довољно не искоришћује радна снага чиновника, који многи (част изузетцима!) дембелишу по канцеларијама, срчу каву, ћаскају о глупостима по васцели дан, тегле се, или пак раде ситан посао, без системе, без духа и реда. Пређите многа надлештва, па ако имате смисла за ред, за савестан и умешан рад, и ако сте васпитани са социалним смислом за општи интерес, вас ће спопадати бес. У многим надлештвима царује крајњи немар, неспособност и антисоциални инстинкти. Слабо ко ту ствара, срећује, носи ствари напред. Поред тога пак наилазите на страховите аномалије да понегде писарице имају веће плате него на другом месту квалификовани чиновници са 10 до 15 година службе.

Рак-рана наше државе је несрећено чиновничко питање. На чиновницима се штеди — а тиме се доводи држава у све већи хаос. Слободно можемо тврдити да у нашој држави влада у неку руку чиновнички дахилук. Нема ту општих закона и прописа, нема чиновничке прагматике, нема системе. Нема човека од позваних који би жртвовао од свога времена и своје снаге приличан део да изради план за решавање чиновничког питања у целој држави. Место тога се бедно крпари. Чиновник се оставља у бедном материалном стању и да помогне себи — како зна! Решено је да се државна надлештва „чисте“, али то се све ради без јасног плана и системе. Уштеда на чиновничким платама међутим страховито се наплаћује хаосом који све више расте.

Најбољи и једини извор штедње је добро решење чиновничког питања: дајте добру чиновничку прагматику, створите добар надзор над радом чиновника на свима местима и одредите одговарајуће чиновничке плате и онда ћете осигурати и спровођање принципа штедње у државном газдинству, а и устостручићете стваралачки рад чиновника.

Непријатељи на послу.

Непријатељи земље наше не мирују никад. Стално и систематски рују они, не бирајући средства и начине, како би поткопали темеље многонапаћеној овој земљи и дошли до остварења својих прљавих планова и циљева. Раде они неуморно. Бирају згодно време. Рачунају са свима могућностима и онда, под разним видом просипају свој отровни јед, рачунајући на успех — на распад земље наше. Франк, Стипетић, Гаљарди и сва остала тевабија у служби црно-жуте покојнице споља, Радић и компанија, клерикалци и франковци у земљи, рују стално и неуморно.

Поред тих „пријатеља“ искрвављене свете груде ове, имаде још једна група, која такође неуморно ради, још за време рата а нарочито од ослобођења и уједињења. Протоколисана фирма тих „пријатеља“ је: Одбор црногорских избеглица, Roma (Italia). Тај одбор је у последње време просуо по целој земљи једну књижицу под насловом: „Неколико страница из крвавог албума Карађорђевића“. Књига је штампана у Риму у Кр. црногорској државној штампарији 1921. године, а износи наводно „документа о злочинима Србијанаца у Црној Гори“. Та „документа“ су првобитно била наштампана на француском језику од стране некаквог „Краљевско Црногорског Министарства Спољних Послова“! Одбор црногорских избеглица је прештампао та документа са „нарочитим“ предговором, у коме одлучно протестује против насилне а-

ПОДЛИСТАК.

Григорије С. Петров.

ДУША РУСКОГА НАРОДА.

5

Делима и животом својим руски народ се често ваљао у смрдљивим дубинама Содоме и Гоморе, али душом својом он тежи у висине Сикстинске Мадоне. Судите о руском народу завршује Достојевски, не по мрскостима и гнусобама, које он често чини, него судите по оним тежњама и жудњама, по оним великим мукама и светим узбуђењима, којима је пуна и у дубинама Содоме душа рускога народа.

Сетите се, разумите и процените омиљену причу рускога народа, причу о будали Иванушки, који је на прљавој руци, на краставом прсту, под смрдљивим дроњком имао златан прстен неискаване вредности, са дијамантом дивне лепоте. И душа рускога народа је тај драгоцени дијамант на прљавој руци, под смрдљивим дроњком.

VII.

Шта да се каже о Русији у економском погледу? Да ли је она богата или бедна и сиромашна земља? И о једном и о другом ево како да судиш: Великог пространства, богата небројеним даровима природе Русија је земља сировина. Сировинама је Русија необично богата. Али Русија је оскудна, чак сиромашна у израђевинама. Тако је и у духовном погледу. По природи својој, као материјал, по својим задатцима и тежњама душа рускога народа је неоцењива сировина неискажане лепоте. Но та прекрасна народна душа није добила прикладне обраде. Остала је мало култивисана. Култура човечанског духа нигде и никад није била висока, али у Русији је стојала она нарочито ниско. Код нас се много говори и препире о култури, но ретко и мало се мисли о томе, шта је управо култура, у чему, и каква је њена моћ. Најчешће се културом назива скоро само спољашње удобности живота: добри путеви, добро уређење домова, автомобили, лифтови, спаваћи вагони, лепа позоришта, свечана одела, учтиво опхођење и т. д. и т. д. Због тога Рус Лав Толстој и Американац Торо имају право кад кажу, да култура нема вредности, мислећи на културу у њеном обичном, убогом, једностраном, ниском значењу. Но ни мало им нису праведне оптужбе против културе, ако појам „културе“ схватимо у њеном високом, пуном и свестраном смислу.

Обична реч „култура“ потиче од латинске речи: colo, colui, cultum, colere (коло, колуи, култум, колере), што значи: обрађивати, побољшавати, усавршавати. Отуда „култура“ значи: обрада, васпитање, гајење, усавршавање земље, вина, стакла, ума, дрва, стоке, сапуна, цвећа, човечијег срца, гвожђа, боја, јаких карактера, оптичких прибора, музичких инструмената, црнила и т. д. и т. д. Значи, смисао речи „култура“ је врло разнолик, разгранат, као што је разгранат и сам живот. Дакле уопштавати смисао културе и признавати ма и најпросвећеније народе светске потпуно културним никако се не сме!

Земља с високом културом у једном погледу може бити мало културна или чак сасвим некултурна у другим односима. У Китају на пример, као и у другим чак дивљим крајевима Африке високо стоји култура земље, земљоделство. И упоредо с тим, тамо је врло мало, или скоро сасвим нема културе у хиљаду других односа. Тако је то свуда. Свака од просвећених земаља силна је у једном виду културе, а слаба у другом. Стари Рим био је силан у васпитању чврстих карактера, високо је развио културу државних установа; но био је слаб у култури филозофије, уметности, лепоте, ума и осећаја чиме је била силна и велика стара Јелада.

У епоси ренесансе био је развијен култ личности, будила се и неговала вера у моћ и лепоту човечијег духа. У савременим земљама, у Холандији високо је развијена култура стоке, цвећа и сира. У Швајцарској култура гвожђа, у Чешкој култура стакла, у Данији култура крављег масла. У Шпанији, Француској, Италији култура лозног вина. У Немачкој, Енглеској, Америци култура машина. Немачка је у исти мах земља високе културе ума, знања, расадница науке и филозофије. Француска је огњиште одличности, укуса и оштроумља. Англо-саске земље су силне културом воље, васпитањем чврстих и радених карактера. Речју, овде је култура вуне, чоје и метала. Тамо је култура лекарства, музике, и птица, оваца и свиња добре расе. На трећем месту је култура техничких знања, саобраћајних путева, војничких радова. На четвртом је висока култура спорта, фивичког васпитања тела, брзих коња, удобности домаћег живота, мрнарства, пећи и т. д. и т. д.

VIII.

Но узмите сада све земљописне карте земаљске кугле, ма и највећи глобус и нађите тамо земљу где би се култивисала савест, човечност, сазнање човечанског достојанства. Покажите место где би гајили моћ и лепоту човечанског духа, као што се гаји детелина, купус, ловачки пси, коњи за трке, или гоје овце и свиње на сланину. Таквих земаља, па ни појединих градова нити села нема. Отуда и има у животу мало душевних моћи и лепота, мало човечности, а обратно, много појава грубе и тамне стихијске злобе и пакости. Није мало због природне немоћи човечанског духа, него је мало због слабе културе тога духа због мале обраде ума, срца и воље људи и народа. Немојте клети ни презирати дух човечанства због његових честих грубости и нискости. Не кривите ни културу, као да је она неспособна да облагороди човечанство. Честе грубости, нискости и пакости, животињство и зверство, које се јављају у животу и самих просвећених народа, објашњавају се не због немоћи културе, него недовољством културе. Недовољном обрадом бољих страна човечанског духа. Један мудрац је давно рекао: У свету се сваки с Богом бори, а поприште је срце човека. Чије силе смо ми развијали у себи и другима? Кога ми култивишемо: звера или човека?

нексије Србији Црне Горе, чија је слобода „суревњиво чувана десет векова“, а сада је хоће да претворе у неколико обичних округа. Србија се ту назива: „подли, незахвални и брутални — савезник“.

Документи се састоје из „рапорта“ црногорских „устаника“, даље из рапорта канадске и америчанске мисије, и што је — разуме се најважније, из писања два одлична „независна“ југословенска листа „Радничких Новина“ и „Републике“. Устаници сматрају ропство под Аустро-Угарском као пријатну успомену, према „робовању“ под Србијом. Овоме, мислимо, не треба коментара. Чудимо се само и дивимо, како та књига може несметано да се преко „наше поште“ растурује у хиљадама примерака широм целе отаџбине наше. =

Деца и наши манастири.

Нема сумње, да је питање сироте и напуштене деце, поред других која су иза рата остала, такође једно од горућих питања. Како држава, тако и наше друштво озбиљно је прегло, да што више помогне онима, који су остали без својих заштитника и ранитеља. Ми смо већ писали о томе важном питању и о томе, шта се све досада предузимало, и шта се има предузимати, а да се што већа корист донесе тим несретним малишанима, жртвама страшног и крвавог светскога рата.

Овом приликом хоћемо да укажемо на рад и помоћ, коју су наши богати сремски манастири пружили сиротој деци. У прво време био је један известан број тих малишана смештен само у манастиру Хопову, где су се деца под надзором наставника и појединих честитих калуђера упућивала у сваковрсном корисном послу. Но та су деца морала бити премештена у Кувеждин. Још су само у једном манастиру нашла сирота деца наша уточишта. Манастир Шишатовац је још једини примио напуштену децу, примили су их, на управи његовој калуђери, добра срца. По причању једнога очевидца, који је читав дан провео у манастиру и посматрао веселу, срећну и задовољну ту децу, добили смо слику о томе, колико је на децу ту утицао рад, уредан живот и добро поступање према њима. Поред деце се налази сталан учитељ, који одржава са њима редовна предавања. У слободном времену деца се играју, певају, чувају овце и јагњице, које је купио там. управитељ, архимандрит Петроније. Од веселог цвркута дечијег пропевала је цела та божија кућа. Сви су сретни и пресретни. Још нешто је спровео архимандрит Петроније. На његову молбу аграрна реформа је за свако дете оставила 8 и по јутара земље, као помоћ деци оних јунака — мученика, који животе своје дадше за срећу и будућност свију нас, сматрајући и родитеље њихове не мање заслужнима од добровољаца. Тим начином манастирска управа издржава сву ту децу и још је показала у прошлој години 80 хиљада круна чистог прихода.

Док су ови манастирски оци — изузетци, схватили како треба своју дужност, која им је заправо и права сврха, помагање ближњих, дотле остала браћа сва редом, а нарочито у богатим манастирима Крушедолу, Грегетегу, Бечину, Раваници, Раковцу и др. старају се више о енглеским клозетима, салонима и купатилима која спремају само за се и за своје благоутробије. Оног сталног ловца на митру архимандрита из задужбине Мајке Ангелине, који није хтео ни петоро сирочади примити под свој кров, него их је на најбруталнији начин одбио, требало би послати најмање на шестогодишњу епитимију у Бипшу, да испашта за сва своја грешна дела. То исто важи и за све остале. Црквена власт би требала, у интересу очувања, а и стицања свога доброга гласа, да пази будним оком на манастирске оце и да одлучно примени строге одредбе монашке, како би их приморала на извршивање најсветије им дужности, па ако се и онда покаже неуспеха, онда нека државна власт искорени до темеља то гњездо лењштина и трутова, да их заувек нестане са лица лепе ове земље божије. +

— **Добровољци! Поручујте и растурујте „Споменицу наших дана у Русији“.** **Маргићанин.**

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Чвршћи Савез.

Карлов долазак у Мађарску има један позитиван успех, а то да ће између држава Миле Антанте доћи до појачања међусобних веза. Чехословачки министар спољних послова, г. Бенеш је изјавио, да ће се о појачању Мале Антанте издати акт јавности, јер је то потребно, да би се предупредио сваки покушај повратка Хабсбурговаца у Мађарску.

Сада се чине припреме за одржање једне нове савезничке конференције, која ће се сазвати или у Лондону, или у Паризу, на којој ће између Бријана и Лојда Џорџа доћи до коначних утаначења. Према другој вести та би се конференција имала одржати у Остенди.

Једно је извесно, и то да ће Савезници своје економске мере подупрети са војничким мерама, а то значи, да је Немачка осуђена, да поново капитулира.

На ослобођеним острвима.

Са одушевљењем примамо вести, да наше јуначке трупе поседају далматинску обалу и ослобађају острва, која су по Рапалском уговору нама припали.

Становници острва с великим одушевљењем дочекују нашу војску. Италијани су хладно испраћени, а када су наше трупе дошле, одушевљење народа избило је у потпуној мери. Војску прате велике масе света, кличући Краљу Петру и Регенту Александру. Вароши су искићене заставама. Најлепше свечаности су биле на острвима Вису и Хвару. Командант Ковачевић добио је на Вису златну медаљу с натписом: „Пучанство Виса своме првом команданту.“

Сада се испунило оно, што је требало да смо добили одмах после Балканског рата: добили смо велики део обале Јадранског Мора, и велика и лепа острва, која ће бити дика наше државе, нарочито лепа, излетничка места.

Мађарска политика.

На последњој седници мађарског парламента нови председник владе гроф Бетлен изнео је програм свој и своје владе. Нагласио је да је потребно отпочети нову политику, која ће бити поузданија од досадашње. Мађарска је постигла своју вековну жељу, постала је независна, но потребно је развити велику делатност и снагу, па да се земља среди. Главни задатци нове владе јесу ови: мора се спречити сваки разорни утицај руских бољшевика, који још увек агитују по Мађарској путем својих организација и помоћу новца; потребно је радити на оздрављењу мађарског друштва привредним путем; потребно је радити на томе да се сузбију народне мане, а нарочито се мора сузбијати демагогија у политици. Осим тога пак мора се расветлити спољни положај Мађарске. Овај последњи задатак владе значи, да треба припремити и омогућити долазак Карла Хабсбуршког на мађарски престо.

Мађарска влада је спремна да законитим путем обрачуна са противдржавним, револуционарним елементима. Када је било речи о краљевској власти, неки посланици су тражили, да се казне они, који су припремали долазак Карла у Мађарску. Но мађарски парламенат се на то није обазирао.

Положај у Грчкој.

Са војном акцијом у Малој Азији краљ Константин је мислио да задобије симпатије Грчког народа, јер је рачунао на брзе и јевтине победе над турском војском. Али грчка војска је, после првих и брзих победа, морала да отпочне повлачење, тако да су изгубили своје тековине, па су испразнили и Карахисар, и налазе се већ једно 30 миља западно од вароши.

Због тога неуспеха и великих губитака у земљи је велика узбуђеност. Вести са бојишта се само деломично објављују. У земљи ври, те је положај врло погоршан. Гунарис је поднео извештај парламенту и затражио да се у целој земљи прогласи опсадно стање. У многим великим варошима дошло је до створених демонстрација против рата. На неким местима је маса покушала да спречи полазак војске на фронт. У Епиру је дошло и до крвавих сукоба између грчких жандарма и арбанашких чета.

Положај краља Константина је услед неуспеха у Малој Азији прилично уздрман.

ВЕСТИ.

— **Конференција црквених скупштинара.** Позивају се сви чланови црква. скупштине новосадске да дођу на конференцију, која ће се одржати у 2 сата после подне у недељу 24. априла у Радикалном Клубу.

— **Седница одбора месне организације радикалне странке у Новом Саду** одржаће се у недељу 24. априла, одмах после конференције црквених скупштинара. Умољавају се чланови, да неизоставно дођу.

— **Позориште.** У суботу (Претплата Б. 13.), последњи пут за претплатнике те серије даје се Мадам Бетерфлај. У недељу, увече, уз драмске цене показаће се IV. Сенфонијски Концерат, који ће и овај пут дириговати г. Петар Коњовић. У понедељак је премијера најславније Сметанине опере „Продана Невеста“, за коју су спремљени нови костими и декорације. — Диригент г. Маржинец; редитељ г. Кранчевић, а Балета је редитељ г. Клеменчић. Драма игра у Сомбору, у петак: Буриданов Магарац, у суботу Љубоморе; у недељу после подне: Злу Жену, у вече: Народни Посланик, у понедељак: Фаун.

— **Потрошачка Задруга Новосадских чиновника.** У недељу 24. о. м. сазвана је, по други пут, ванредна скупштина исте задруге, у малој сали Магистрата. Редовна скупштина сазивана је већ, два пута, јер никад није било по правилима довољно искупљених чланова. Шта значи ово? Значи, да су чланови постали равнодушни. По вароши се говорило свашта, што се и обистинило; набављало се све друго само не оно што би требало. На прошлој главној скупштини је управни одбор изјавио, да је саставио биланц и до конца марта; и да је све мањке одбио! Можда има још кога — у управном одбору има — који би хтели да и на даље ова задруга постоји; јер дневни ред каже: предлог и извештај управног одбора о потреби евентуалне реорганизације или ликвидације задруге, друга тачка евентуалан избор целокупног управног и надзорног одбора. Не господо из управног одбора; не сумњам у вашу исправност: Али за то, да се ликвидира, да се развијемо лепо и да нам наш уложени новац са оним „добитком“ вратите, тим пре што је у пуном јеку рад, да се државна потрошачка задруга оствари и не треба нам две задруге. Државна задруга, биће валда сретније руке, а чланови су и пензионирци и удовице државних чиновника, којима је од пензије такође одбијено за задругарство. Дођимо, дакле, у што већем броју да изгласамо ликвидацију потрошачке Задруге Новосадских чиновника. **Бајо Пивљанин.**

— **Исплата плата и пензија за месец мај о. г.** Обласна Финансијска Дирекција у Новом Саду објављује овим, да ће се исплата плата и пензија државних чиновника у Новом Саду вршити 27. и 28. овог месеца од 8—12 часова и од 14—17 часова.

— **Трагање за Иваном сином Пере Розића.** Иван син Пере Розића из села Крушева-Мостар отишао је на прехрану у Славонију пре $1^1/_2$ годину. Сад се налази у Новом Саду, но отац му не зна код кога, као ни шта ради. Оцу се није никада јављао. Иван је 13 год. стар, средње развијен, смеђ, црвен у лицу, крупних очију. Молимо да се саопшти Обласној Држ. Заштити Деце и Младежи где се налази, код кога и шта ради те како му је.

— **Јавна захвалност.** Друштво за Заштиту Деце примило је своту од 6836 круна сакупљену у место венца пок. Зорану Акшамовићу, пароху кисачком, а дароваше, по примљеном списку, пријатељи покојникови из Кисача 4600·— К, Деспот Св. Ивана 100·— К, Старо-шовска омладина 300·— К, Гложан 708·— К, Пирош 178·— К, Бегеч 20·— К, Стари Кер 630.— К, Кулпин 300·— К. Племенити приложници нека приме овим путем топлу благодарност. — Друштво за Заштиту Деце. — *Јоца П. Јовановић*, председник.

— Овдашње банке изволеле су по закључку скупштине одобрити у корист друштва за заштиту наше деце у Н. Саду, и то: Српска Трговачка Банка К 1000, Српска Задружна Банка круна 5000, на којем дару изриче се топла благодарност. Друштво за Заштиту Деце. Ј. П. Јовановић председник, Ст. Капамација благајник.

— **Одбор за подизање споменика ослобођења и уједињења** у Новом Саду примио је још следеће прилоге од политичких општина: Стари Футог К 1000, Кула 770, сакупила гђца Ђосић, Зичифалве 200, Мађ. Итебеј 200, Сарчателек 200, Иштванфелд 310, Сарча 800, Тор. Сечањ 1000, Чока 2000, Хрв. Неузина 100, Алибунар 500, Мађ. Св. Михаило 200, Турија 2000, Мала Маргита 50, Моноштор 500, Фердинандфалва 200, Стапар 1000, Кутрица 100, Куштиљ 100, срески начелник Вршац 500, Тисасентмиклош 500, Вајска 700, Ченеј 400, Стара Паланка 500, Привредна Штедионица Сомбор 2000, Српска Трговачка Банка Нови Сад 2000, Банка Војводина Нови Сад 5000, Српска Задружна Банка Нови Сад 10.000, Ђока и Гедеон Думђерски 10.000, Виљем Виг 1000, Кертес Мор 200, Урбан И. и син 400, Шандор Фишер 500, Браћа Брандајс 500, Марија Филкука 200, Полак и Реслер 1200, Браћа Крамер 500, Леополд Мандл 500, Адолф Натан 1000, Панта Спајић 100, Клајн и Фрајганг 200, Силвестер Бернолд 200, Браћа Хаим 800, О. Баковски 400, Жигмонд Лукач 500, Херман Хирт књижар 200, Први Новосадски Млин на Ваљке 2000, Општина Калуђерово 100, Миливој Матић инжињер 150, Емилија Матић 150, Бранислав Матић 50, Богдан Матић 50, Мирко Матић 50, Хиршенхаузер и Пилишер 200, Општина Карлсдорф 1000, Општина Крушица 300. Свега: 55·280 прошли исказ 88,439 свега 143,719 К.

— **Неосновани нападаји.** Београдска „Политика“ донела је пре кратког времена неоснован нападај на грофа Бобринског, управника имања ерцхерцога Фридриха. Гроф Бобрински је осумњичен да је проневерио 13 милиона динара. Сада доносе листови полузванично побијање тих клевета. На основу званичних података се констатује, да су све то неосноване клевете и да је гроф Бобрински потпуно исправно управљао са повереним му имањем. За оштру осуду су ови варварски начини личних сумњичења са извесним задњим намерама. А овај нападај на част грофа Бобринскога са стране српског листа у толико је више за осуду, што је он био највећи пријатељ српског народа и српске државе. Па зар сада на тако подао начин да се одужујемо ономе човеку, који живи у изгнанству, а који се је сав заложио за слободу свију нас?! Не будимо подли и ниски незахвалници!

— **Смртоносни случај.** Пишу нам из Инђије: Нашег честитог и угледног трговца Саву Адамова задесио је тежак породични удар. У петак 15. о. м. дошао је његов 26 годишњи син Ђура са трговачког пута; сишав са кола, сагне се нешто при испрезању коња. У тренутку ока испадне му из капута револвер, одапне се и тане га погоди у врат. Сутрадан отац му телефоном поручи ауто из Новога Сада и пођу ради операције у Нови Сад, но на банстолу у близини њихова винограда издане Ђура. Породици наше најискреније саучешће у великој тузи!

— **Број руских избеглица.** Према последњој статистици руског одбора, руских емиграната има: у Финској 350.000, у Немачкој 350.000, у Француској 175.000, у Пољској 100.000, у Турској 99.000, у Аустрији 50.000 у Југославији 34.750, у Италији 20.000, у Енглеској 15.000, у Бугарској 12.000, у Румунији 7000, у Мађарској 5000, а у Норвешкој 1500. Међутим има руских избеглица и у земљама, које нису овде наведене, а о којима руски одбор нема никаквих статистичких података.

— **Збор у Митровици.** Ових дана решаваће се у Конституанти коначно о имену наше државе и већ подижу црножути елементи поново главе да извојују коначно назив „Југославија“. Дужност је сваког Србина да својим гласом енергично протестује против брисања српског имена из назива наше Краљевине и пошто време жури, закључила је Митровачка организација народне радикалне странке да сазове за *недељу 25. априла (на Цвеши)* срески збор свију Срба без разлике странака, на коме ће протестовати против наметнуте етикете „Југославија“ и тражити назив „Државе Срба, Хрвата и Словенаца“. — У Митровици дана 19. априла 1921.

— **После кише — снег.** Јављају нам из Загреба, да је тамо по брдима пао снег. Температура је 4 степена испод нуле. Исто нам го јављају и из Словеније.

Политички положај.

Брзојавна Агенција „Војводина“.

Београд, 23. априла.

Седница Уст. Скупштине.

— Немоћна опозиција напушта скупштину. —

Председник др. Рибар отвара седницу у 9·40 сати пре подне.

Прелази се на лична обавештења поводом јучерашњег Коркутовог говора; говоре Љуба Јовановић и Михајло Стојић.

Први узима реч др. Велизар Јанковић, рад., министар саобраћаја и износи велику важност уставног питања. Сада се налазимо у оном времену када треба највише радити. Осуђује улогу роварења од стране деструктивних елемената. Шимера је сан о неком комунистичком царству. Прелази на уређење државе и говори о немогућности покрајина. Напада опозицију због антидржавнога рада. Спомиње владин нацрт устава и вели, да он има много добрих страна и да се њиме гарантују многе грађанске и политичке слободе у најширем смислу. Овај устав је дело већина, а мањина мора поштовати оно што је већина донела. (Многи приговори.)

После њега је говорио Триша Кацлеровић, комуниста. Обазире се на говор Љубе Давидовића, те побија његове аргументе. Напада режим којим се данас управља у земљи. На врло опширан начин износи оштре класне супротности, а вели, да се радничкој снази не придаје она важност, коју она заиста има. Говори о совјетској Русији и о стању у њој. Гласаће против овога устава.

Потпретседник др. Храсница прекида седницу у пола 2 сата после подне, идућу заказује за 4 сата после подне.

Председник др. Рибар отвара седницу (22.) у 5.10 сати после подне. На дневном су реду две интерпелације. Стојићева интерпелација је упућена на министра шума и руда у ствари продаји државних земаља.

Др. Кризман узима реч и вели, да је он ревидирао рад свог предходника, те је и нашао многе злоупотребе, које се сада коригују.

Затим се прелази на интерпелацију Павла Павловића, комунисте у ствари затварања радничких синдиката.

Устаје да говори др. Куковец, министар за социјалну политику и каже, да су радници као слабији увек били принуђени да траже помоћ владе. И влада се трудила да им у сваком погледу изађе у сусрет. Сам се много заузимао за ствар радника, предложио је да се оснују у Загребу, Сарајеву и Новом Саду радничке коморе. Он је поднео на потпис нацрт уредбе о радничким коморама, али на несрећу баш онда, када је Весићева влада издала „Обзнану“. Он је такођер израдио уредбу о осигурању радника за случај болести или несреће, али је и то пало у кобно време. Што то све није решено није била крива влада, него сами радници, јер су они изазвали „Обзнану“.

Кризман: Раднички синдикати су били организације за припрему револуције. Др. Сима Марковић је био искрен па је признао једном приликом, да комунисти ништа не траже, јер они очекују спас само од револуције. Он је вољан отворити радничке синдикате, али под условом да се из њих потпуно одстране политичке тенденције, а да пораде само на економском побољшању радника. Пријатељски саветује г. г. комунисте па да сарађују са владом споразумно на свима питањима, јер ће 59 комунистичких негација донети више штете радницима него ли затварање синдиката.

Павле Павловић, комуниста, износи колико је радничка класа прогањана. Укидањем синдиката радницима се наноси грдна штета, смањива им се плата, продужује радно време, отказују се уговори, а неће нико с њима ни да преговара. Наводи пример, како су у Мађарској синдикати пре рата принуђивали раднике да плаћају и за социјал-демократску странку. Таквих случајева уопште код нас није било.

У дискусији су учествовали још и Гостинчар (Кор. група), Корун, соц.-демократа и Московљевић, земљ. Они су својим говорима устали против Обзнане и против затварања синдиката.

Чеда Костић предлаже да се пређе на дневни ред, констатујући да је влада увек узимала у заштиту раднике и ми морамо бити задовољни са одговором министра за социјалну политику.

Павловић протестује, што га председник позива на ред. Када је председник хтео да стави на гласање предлог Чеде Костића о прелазу на дневни ред, земљорадници траже реч, али им то председник ускраћује. Сви земљорадднички посланици устају са својих клупа и демонстративно напуштају дворану. За њима су пошли и комунисти.

После тога се предлог Чеде Костића прима са већином гласова, а пошто је дневни ред исцрпљен, председник закључује седницу у 8 и по сати у вече, а идућу заказује за данас пр. подне.

Брзојави.

(Брзојавна Агенција „Војводина“ Нови Сад.)

Хрватски бан у Београду.

Београд, 23. априла. Синоћ је стигао у Београд хрватски бан др. Томислав Томљеновић, који ће са министром унутрашњих дела имати преговоре у питањима хрватске администрације.

Иступање др. Иванића.

Београд, 23. априла. Др. Моичило Иванић, рад. посланик, некадашњи социјалиста, иступио је данас из радикалске партије. Своје иступање оправдава тиме, да му клуб није хтео дозволити да и он учествује у генералној дебати о нацрту устава. Он је хтео да подвргне критици неке одредбе устава. Сада ће тражити реч као неопредељен да говори у своје име.

Крајње је већ време било!

Београд, 23. априла. Министар саобраћаја је издао најстрожије наређење дирекцији државних жељезница у Суботици, да у току од месец дана уклони још заостале мађарске натписе на станицама, што је до сада толерирано нехатом неких фактора. Исто тако се сместа имају изменити све билете, жигови и обрасци који су остали на мађарском језику, а који подсећају на бивши режим.

Дворски воз краља Петра.

Београд, 23. априла. Вагони дворског воза Краља Петра, које су Немци и Бугари за време окупације одвукли, сада су пронађени. Један вагон је нађен у Бугарској, а употребљавао га је генерал Жеков за покретни стан. Остали су вагони нађени у разним местима Немачке и ови су у врло лошем стању, а неки су чак сасвим покварени.

Радић не мирује.

Загреб, 23. априла. Ваш дописник сазнаје за врло занимљиву вест. Из кругова блиских Радићу се дознаје, да Радић у новије време много преговара у тајности са неким комунистичким повереницима, а ради се о пренашању муниције из Аустрије. Муниција се преноси у мањим количинама преко станице Лајбниц на нарочито одређена места, нарочито одређеним лицима. Пренос се врши у торбицама. Радић намерава по наговору комуниста, да овога лета изврши акцију против садашњег режима у Хрватској. (Ова вест мало неистинито звучи, али од Радића се можемо надати свему! — Пр. Ур.).

Валута.

Београд, 22. априла. франак 255·50, долар 35·—, лира 160·—, леј 53·—, чех. круна 47·50, марка 52·50, 20 динара у злату 22·90. Наполеондор 119·—, Париз 258·50, Солун 240·—, Милано 169·25, Праг 48·—. Берлин 52·50, Беч 5·30.

ДОПИС.

Ст. Бечеј, 15/V. 1921. г.

Наше је место ваљда једино у целој држави, где још влада дух тисиновштине. Свуда су измењене незаконите црквене управе, само код нас нису. Овде још влада у црквеној општини Тисин намет одбор. Ми смо одмах по ослобођењу молили Епар. Адм. Одбор бачки, да ово чудовиште уклони, и нареди избор црквене скупштине. Молба наша лежала је гдегод у фијоци дуго, и ишла од Понција до Пилата. Међувремено и незаконита управа је молила разрешење од црквено опћински послова. Ту њину молбу уважио је А. О. и изаслао свога члана др. Бранка Вујића у Ст. Бечеј, да именује други одбор, који ће у истини избор обавити. Но исти г. место да је извршио решење А. О., он је оставио намет одбор и надаље који још и данас постоји.

Ова намет црквена управа примила је од радикалне управе: црквену и закладну уштеђену готовину, преко 170 хиљада круна. За последњих десетак година под незаконитом управом. Приходи су од земаља и кућа невероватно у цени повишени.

Па ипак су оптерегили Србе Бечејце са 25 процената по порезној јединици, и још 4 круне по брачном пару, и са 2 круне сваку пунољетну главу мушку и женску.

Још су од непокретног имања продали једну кућу, у врло добром стању, црепом покривену, а поврх свега тога задужена је школска благајна по њином признању са око 80 хиљада круна. Са школама су скроз мађијски поступали; никад их оправљали нису, и личе на рушевине. Две су нам школе затворене. Па куд се дева Немањино благо? Тражимо јаван и тачан рачун од наших чистунаца, јер ово није ничија приватна својина, ово је народно црквено и школско добро. Ако виша власт не начини реда код нас, ми ћемо бити уверени, да виша власт хотимице подржава ово стање. Идемо да видимо.

КУШАЈТЕ ЈЕДНОМ
ПРОДАНОВИЋЕВ
ФИНИ ЗЕЈТИН
885 2—7 1 литра 60 круна

Књижевност.

— **Наполеон и јужни Словени** од Јоце П. Јовановића. Нови Сад. 3 дин. Приликом стогодишње успомене на битку народа код Лајпцига, а када је сав културни свет учествовао у прослави исте и подигао велики споменик на пољани код Лајпцига код нас је написао поп Јоца П. Јовановић дело под горњим насловом.

У том делу описује писац упоредно с борбом, коју је водио француски народ и Наполеон, и борбу српскога народа од 1804. те односе између Наполеона и Карађорђа, њихове везе које је одржавао капетан П. Вучинић, аташе у Паризу. Нарочито је исцрпно истакао прилике војничке, политичне, културне економске нашег народа од 1789. до 1814. у дубровачкој републици, Далмацији, Истри, Словенији и Хрватској, које су припале под француску управу, која је званично спровела народно јединство Срба, Хрвата и Словенаца у управи, у школи и у књижевности. Књига обухвата 12 штампаних табака велике осмине и изашла је из штампе баш на дан проглашења мобилизације аустро-мађарске војске и писац је морао да спали два последња табака и да их поново одштампа кад је дошла срп. војска. То је била прва књига у обновљеној Србији. Ова књига испунила је једну осетну празнину у нашој књижевности и изнела историјске, културне и књижевне прилике једног значајног доба, а које су наши историчари тек мимогред олахко додиривали.

Кратке вести.

— Совјетска влада је одлучила, да у Петрограду сазове опћи раднички конгрес.

— Неки листови из Хелсингфорса јављају, да се некадашњи председник бољшевичке владе у Мађарској Бела Кун, налази као повереник совјетске владе на Криму.

— Од 16. о. м. су старе поштанске марке искључене из саобраћаја а вредиће само марке са сликом краљевом и инвалидске.

— **Ухапшен разбојник.** Пре некога времена јавили смо, да су непознати разбојници оробили пошту између Котора и Цетиња и однели 2 милијона круна. Сада се јавља, да је главни ортак дружбе, која је похару извршила ухапшен у Сарајеву.

— **Рубљи у Енглеској.** Британско министарство финансија добило је овлаштење да прима руске рубље из царскога времена и рубље руске думе као законити новац. Совјетски и Керенскови рубљи се не примају.

— **Нове деонице Српске Банке у Загребу** пете и шесте емисије готове су и могу се подићи уз повратак привремене потврде. Пошто се дивиденда неће исплаћивати на привремене потврде него само на купоне, то се деоничари позивају, да измену што пре изврше. Ко је код Централног Кредитног Завода у Новом Саду упис извршио, тај ће деонице ту и добити. 890 1—3

— **Зубе** пломбира, вади без бола, вештачке умеће Др. Рајковић Нови Сад, Грчко-школска ул. бр. 6. I. кат; поред Централног Завода. 582 15—20

— **Др. Ј. Стејић** — унутрашње и дечије болести — прима од 9—10 и 3—4 Стрељачка ул. 2. — угао Петефијеве (Жељезничке). Стан Пирошка 41. 889 2—10

Управник: Јаша Томић.
Одговорни уредник: Трива Милитар.

Телефони: 273, 138, 181. **ЈУГОСЛАВЕНСКА БАНКА Д. Д.** Телефони: 273, 138, 181.

Београд, Брод н/С, Криквеница, Карловац, Нови, **НОВИ САД,** Осијек, Суботица, Вараждин, Вуковар, Загреб.

Уплаћена дионичка главница К 100,000.000·— Вилсонов трг 3. Резерве цирка К 98,000.000·—

ПРИМА УЛОШКЕ на књижице и на текући рачун уз најповољније укамаћивање, те исте на захтев странке **исплаћује** у свако доба **без отказа.** Обавља банковне трансакције сваке врсте.

ИЗДАЈЕ ЧЕКОВЕ и обавља дознаке на: **БЕЧ, БЕРЛИН, БУДИМПЕШТУ, ПАРИЗ, ПРАГ, ТРСТ** и сва остала места у иностранству **најповољније** уз свакодневне берзанске курсеве.

594 5—

Привремени Управни Одбор Српске Православне Цркве у Молу.

Ад. бр. 19. и 29. зап. ех. 1921.

Оглас дражбе.

Привремени Управни Одбор Српске Православне Црквене Општине у Молу на основи одобрења сл. ЕА. Одбора бачког од 26. марта о. г. бр. А. О. 339./92. ех 1921. расписује **„дражбу на мањак“** ради оправке св. цркве, портанске ограде и набавке „нових гвоздених прозора на цркви“— која ће се одржати **20 априла (3 маја)** (3-ћи дан Ускрса) о. г. у 10. часова пре подне у Молу у св. Савском дому у малој „Читаоничкој дворани“.

Целокупна радња је предвиђена: 1. за зидарски посао К 97.795·28, 2. за браварски посао К 67.899, 3. За столарски посао К 46.201, 4. за стакларски посао К 17.158, 5. за лимарски посао 1.840, свега К 230.893·28.

Прорачун и услови могу се разгледати сваки дан од 10—12. часова пре подне код председништва црквене општине.

Целокупан посао издаће се једном подузимачу, са којим ће се сачинити детаљан уговор, а исти је дужан при подпису уговора уложити 10% од постигнуте цене на јавној дражби у име кауције било у готовом новцу било у вредносним папирима, која ће му се издати, кад цео посао буде као исправан примљен.

Досталац дражбе плаћа трошкове око састава предрачуна, уговора и штампања огласа.

Управни одбор задржава себи право, да овај посао повери ономе подузимачу у коме има највише поверења.

Из седнице Привременог Управног Одбора Срп. Прав. Црквене Општине уМолу, држане 17 априла 1921 год.

878 1—2 Председништво.

КОЛИНСКУ ЦИКОРИЈУ

препоручујемо најтоплије нашим домаћицама. Домаћи производ Колинске творнице у Љубљани. 24-26

11

ТЕЛЕФОН 350. ТЕЛЕФОН 350.

ВИНТЕРОВЕ ОСОВИНЕ

у свакој мери, шине и разно гвожђе за окивање кола, алата, оков за грађевине и намештај, ковано гвожђе за пегле број 19, 20 и сваке врсте гвожђарске робе у већим количинама приспело. Добије се на велико и мало по најјефтинијој цени код

764 10—10

Јулие Кусли

гвожђарска трговина

НОВИ САД, Темеринска ул. 8.

BROMBERNSUCUS

вино од јагода за кување **МАЛИНЕ** сока, имам још $1^1/_2$ вагон. — Упитати код

Краља Чоколаде

873 2—2 Нови Сад.

ПОЗОР СТРОЈО-БРАВАРИ

(Mašinšloseri)

Продаје се кућа у Руми у прометној улици са 650 четворни хвати, двориштем и баштом, згодна за овеће послове, станара нема. Купац се може одма уселити. Уједно 8 ком. за самовозне локомобиле згодан савијени лим, соде у плачама од 2000×2000×13—14 mm дебео и 300 ком. огревни цеви од 2000×51 mm и 54—57—60—63—70 mm цеви док залиха траје за продати. На даље за два Hofherska IV Е елеватора сав гвоздени и тучани израђени материјал, један готов Hofher Junior елеватор за продају све уз најповољнију цену. Продаје

876 1—3

ПавлеТополски

трг. и радионе стројева у Руми.

МЛАЂЕГ ЧИНОВНИКА

са стручном школском спремом, тражи

Српска Трговачка Банка Д. Д.

883 у Новом Саду. 1—2

У пажњу новчаним заводима и капиталистима у месту и на страни!

Тражим компаниона без икакве обавезе, који би уложио капитал у сврху већег проширења моје добро уведене радње. Опште позната моја подузимачка способност и стручна спрема, зајамчује чврсту подлогу и велики доходак. Адреса у администрацији Заставе.

866 2—5

„ITO“ ПАСТА ЗА ЗУБЕ

бели зубе, даје им красан сјај, одстрањује неугодан мирис устију. — Добива се посвуда. — На велико продаваћа и поштом наруџбе обавља: Апотека:

„СРЕБРНИ СОКОЛ“

818 5—10 Брежице, Словенија.

ЗБИРНА РУЖА у баштованству **Хрвата** дипл. баштована, задивљује сваког. **Најновије нове врсте!!** Дарањијев телеп 21. Трамвајска станица код Калварије. 875 2—2

Продајем своју кућу

из слободне руке. — У истој имаде шпецерајска радња, која се уступа, иста би се могла употребити и за некакву другу радњу. — Кућа се налази на живом месту. — У случају продаје уступио бисвој стан. Упитати у Администрацији. —

840 5—5

БЕНЗИН-МОТОР

12—14 коњских снага, фабриката Адамс-мотор, 1 тресаљка број 4, фабрикат Коварик, као и осталу опрему која припада потпуној гарнитури, продаје

ЈОХАН ЂАРМАТ

Инђија. 811 3—3

НОВООСТВОРЕНА МАНУФАКТУРНА ТРГОВИНА

МОНАШЕВИЋ, ЛАЗИЋ и ЂУРЧИЋ

НОВИ САД, ПАШИЋЕВА (ЂУРЧИЋСКА) УЛ. 9.

НОВА МАНУФАКТУРНА ТРГОВИНА

Препоручује гг. трговцима своју ново приспелу мануфактурну робу. — Све врсте **женских и мушких штофова, гренадина, белог лајнена и пикета, конофоса, зефира, платна, цицева** Cosmanos и разни други, **клота, крепа, листера, молино** и **мебелштофа.** — Ванредан избор **у свили** и **свилених марама.** — Солидна и брза послуга. — Цене без конкуренције. Пре него што на друго место пазарите, уверите се о нашим ценама. — Молимо за обилну посету.

С поштовањем **МОНАШЕВИЋ, ЛАЗИЋ и ЂУРЧИЋ.**

826 3—3

СВОЈ-СВОМЕ У пажњу Домаћицама! **5%** **СВОЈ-СВОМЕ** И члановима Н. Ч. П. З.

ЗА УСКРСНЕ БЛАГЕ ДАНЕ

може се најповољније набавити прворазр. Колониална Роба уз знатно снижене дневне цене

СПЕЦИЈАЛНИ ЦЕНОВНИК ЗА ДЕТАЉ:

Кафа

1 кг. Куба зелена I	К	100
1 „ Перк „ I	„	100
1 „ Зл. Јава I	„	100
1 „ Минас	„	80
1 „ Сантос superior	„	70
1 „ Ријо I	„	64
1 „ Прж. Меланж	„	80
1 „ Млевена	„	60
1 „ Колинска $^1/_4$ $^1/_4$ $^1/_2$	„	24

Пиринач

1 кг. Каролина тал. I	К	40
1 „ Јапан $^1/_2$ I	„	36

1 кг. Мандарин I	К	32
1 „ Рангон I	„	30
1 „ Презле I	„	20
1 „ Грис бели	„	18
1 „ Бадем чист	„	80
1 „ Лешњик I	„	90
1 „ Какао I	„	140

Разно

1 кг. Шећер чешки □	К	56
1 „ „ „ у карт.	„	50
1 „ „ амер. ситни	„	56
1 „ „ Кристал	„	46
1 „ „ од кромпира	„	64

1 кг. Грожђа I бело	К	90
1 „ „ II „	„	80
1 „ „ црно	„	80
1 „ Гром есенц. 80%	„	80
1 „ Сегед. паприке	„	80
1 „ Саламе Херц. I	„	170
1 „ „ Лаваревић	„	150
1 „ Чоколаде Kohler	„	160
1 „ „ за кухање	„	120
1 „ „ дезерт	„	160
1 „ Властел. Путера	„	100
1 „ Трапист Сира	„	64
1 „ Гројере	„	70

Особито препоручујемо наш фини Ајксер Зејтин за салату 1 литра без флаша **60 круна.** Флаша 20 круна. 884 2—7

5% ВАЖНО! **5% ЕКОНОМИЈЕ!**

Свима члановима Нов. Чинов. Потрош. Задруге уступамо 5 проц. рабата од горњих цена, изузев Шећер.

Уз најточнију и брзу послугу по жељи достављамо поручену робу кући.

С одличним поштовањем се препоручује Велетрговина

Тел. 133. БРАЋА ЧУЛИЋ и ПРОДАНОВИЋ, Н. Сад, Дунавска 22.

Вино Далматинско

црно шиљерасто, бело као и вина у флашама добивају се уз најумеренije цене код :-: :-: :-: :-: :-:

Трговине Далматинских Вина Нови Сад, Футошка ул. 41.

Гостионичарима и власницима вина препоручује се **Далматинско вино** за појачање и поправљање слабијих врсти

Власник ДАЛМАТИНАЦ. 879 2—3

МОСТЕР ТВОРНИЦА ЛАКА Д. Д.

ЗАГРЕБ

ПОСЛОВНИЦА: Месничка ул. 13. ТВОРНИЦА: На Кинају 41

ДИОНИЧНА ГЛАВНИЦА К [illegible]

нуђа овај производ од ланеног уља

I: ФИРНИС

дуже нуждан и водички чист. Одрема у бачвама и жичана за трговце и велеиндустрију.

У фабрикацији:

лакови најфинијег квалитета као и емаилни чак, те обични лакови.

Заступници у свим већим градовима траже се

712 4—4

ПРОДАВЦЕ

за продају срећака — лозова — Државне Класне Лутрије Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца **потребујемо.**

Услови најповољнији. Овлашћена Колектура:

МАРКОВИЋ и ЛУКИЋ, БЕОГРАД.

817 5—10

Штампарско подузеће „Застава“ д. д. 374—921.

СРПСКА СРЕМСКА БАНКА Д. Д. У РУМИ.

Позив на упис деоница.

Потписани управни одбор у заједничкој седници са надзорним одбором од 4. марта о. г. једногласно је закључио, да према наређењу чл. 10. и чл. 11. банчиних правила стави на јаван упис од предвиђене деоничарске главнице дальних

К. 1,000.000·—

издањем нових

5.000 комада деоница Ном. К 200.—

те ће по упису и уплати деоничарска главница износити **К 4,00.000.—**

Садањим деоничарима припада право првенства на три старе деонице по једну нову уз цену од К 370·— по комаду.

Деонице на које не буде употребљено право првенства издају се на јаван упис уз цену од К 400·— по комаду.

Упис почиње 1. априла о. г. и траје до укључиво 30. априла о. г.

Деонице имају се уплатити у два једнака оброка и то:

а.) За извршени упис деоница по праву првенства одмах при упису К 185.— по комаду.

б.) А на извршени упис деоница без права првенства одмах при упису К 200·— по комаду.

Остатак има се уплатити за време од 1. јуна о. г. до укључиво 30. јуна о. г.

Ко са уплатом закасни и на позив управе према чл. 12. банчиних правила не удовољи, губи право на дотадању уплату деоница.

Течајни (ажијски) добитак, који се постигне, код издања нових деоница, иде у корист резервног фонда одбивши трошкове емисије и пристојбе, те дотације мировинског фонда.

Нове деонице учествују на добитку банке од 1. јула о. г.

Деонице гласе на име, те Банка сматра за свога деоничара само онога, који је уписан у књизи деоничара.

Након истека рока за упис деоница обавиће се расподела деоница, те у случају, да се упише више деоница него што се на упис ставило, издаће се онолики број деоница колико буде на дан закључка уплаћено.

На уплаћене износе издати ће се сваком деоничару привремена потврда, коју ваља чувати до издања деоница.

Деонице се могу уписати на благајни саме Банке, и њене филијале у Иригу, а осим тога на благајнама следећих новчаних завода:

у Београду код Француско Српске Банке, Подунавског Трговачког Акционарског Друштва, Банкарске и трговачке радње Србислава Јеврића и Карела Кашпера; у Дубровнику код Српске Централне Банке за Приморје; у Загребу код Српске Банке д. д., Народне Банке д. д. и свих њених филијала, Хрватске Банке д. д.; у Земуну код Подружнице Прве Хрватске Штедионице, Земунске Штедионице а. д. у Митровици код Митровачке Штедионице д. д.; у Новом.-Саду код Централног Кредитног Завода као филијале Српске Банке д. д., Српске Трговачке Банке д. д.; у Осеку код Југословенске Банке д. д. и свих њених филијала, Српске Штедионице д. д.; у Пакрацу код Српске Штедионице д. д.; у Сарајеву код Српске Централне Банке за Босну и Херцеговину и свих њених филијала; у Сомбору код Привредне Штедионице д. д.

Рума, 1. априла 1921.

Управни одбор:

844 1—2 **Српске Сремске Банке д. д.**

ЗА ГВОЖЂАРЕ

Нудим са складишта ексере (Drahtstiften) у оригиналним фабричним пакетима, од доле наведених бројева, по просечној цени круна 19·— по кг. без икаквог ауфлага, али од сваког броја треба по нешто узети. 18/35, 20/40, 22/45, 22/50, 25/50, 25/60, 28/65, 31/70, 31/80, 38/90, 38/100. — Даље имадем папира за кров (Dachpappe) 1×10 м. 26—28 кг. по роли К 120·— Праве турске косе 85 см. дугачке и брусева сваке сорте по најјевтинијој дневној цени

Антон К. Тот

Нови Сад, Житни трг 11.

771 2—2

ПОЈЦА-ЦРКВЕЊАКА

треба одмах српска прав. црквена општина у Ст. Сивцу (Бачка). — Имаће стан у нарави и плату према погодби. — Јавити се треба лично. 872 2—3

БЕОГРАДСКО ТРАНСПОРТНО И ТРГОВИНСКО ДРУШТВО

Централа: **БЕОГРАД.**

Филијала: **Нови Сад.** Телефон 221.

Филијале: **Љубљана, Ријека, Сарајево, Скопље, Солун, Загреб, Нови Сад.**

Обавља транспортно-експедиционе послове у међународном саобраћају. агентурско комисионе и све :: остале послове. ::

Сва обавештења радо даје заинтересованима

Филијала Београдске Задруге као филијала Транспортног и Трговинског Друштва за Војводину, Нови Сад, Регента Александра ул. 37. 331 5—24

ДРВО НА ПРОДАЈУ

500 хвати и то: 300 хвати грабових, букових и растових цепаница, а 200 хвати исте врсте облица. Цена је цепаницама 250 динара. а облицама 225 динара по хвату. Дрво је сложено на дунавској обали Раковац. — Рефлектанти нека се јаве **МАРКУ ПАВЛОВИЋУ** Беочин (Срем).

863 2—2

ТЕЛЕФОН БРОЈ 161.

На велико! **М. ЕРНСТ** На мало!

трговина бонбона

НОВИ САД, Регента Александра 52.

Нуди уз најповољније дневне цене: бонбоне, чоколаде, чоколад-деверте, сваке врсте карамела, разне артиклове 140-те робе, свилене бонбоне, и т. д. из творнице Хелера, Виктора Шмита, Пишингера, Ото Ригера, Ива Крајска, Штолверка, Гала Петера, Нестла и т. д. 578 6—6

ГВОЖЂАРНИЦА

Имам велико стовариште малих локота, покретних локота, француских жрнала за кафу, гвоздених оквира, мишоловки, замки за пацове, тестери, грабуља, катанаца, а осим тога плеха, ексера, лопата, коју сам робу примио из магацина чешке фабрике. Телефон 356.

МИКША ФИШЕР

НОВИ САД, Дунавска улица број 6.

603 6—12

Браћа Профума

ТРГОВИНА МАНУФАКТУРНЕ РОБЕ

НОВИ САД, Јеврејска улица 4. код „златног грожђа“. Преко :-: пута од варошке куће. :-:

Част нам је П. Н. публици до знања ставити, да смо у нашим трговинским просторијама у Јеврејској ул. бр. 4., преко пута од варошке куће добро сортирану трговину мануфактурне робе отворили, где ће наше П. Н. муштерије стално по најјефтинијим дневним ценама бити послужени. — Јамчимо за најбољу послугу и молимо да своје потребе код нас подмирити изволите.— Препоручујемо наше познато, добро сортирано стовариште ципела у мушким, женским и дечјим ципелама, као и нашу ципеларску радионицу, у којој се ципеле по мери израђују, исто тако и оправке тачно извршавају. — Кретона у различитим бојама 30 круна метер. :-: :-:

832 3—3

Штампарска машина

(брзотисак са справом за изметање), штампаћа површина 60/90, за електрични и ручни погон у добром стању **на продају.** Осим овог и једна машина за сеciво хартије. — Може се у раду видети код **Хиршенхаузер и Пилкшер** Нови Сад. 870 2—2

---

860 3—3

ПОНОВО ПРИСПЕЛО:

Чешких зефира, платна, кретона, цајга, градла за мадраце, кончана платна, сегл платна, кончаних ручника, инлета итд.

ФИРМИ

ЗАХАРИЈЕВИЋ и ФРУШИЋ

Само на велико!

НОВИ САД
ЈЕВРЕЈСКА УЛ. 4.
ТЕЛЕФОН БР. 145.

У Новом Саду у Темеринској ул. код Канала

Приспела ми је велика количина

ДРВА ЗА ГРАЂУ

коју продајем по најнижој цени. За целу зграду потребан дрвени материјал кад се купује дајем велики попуст.

ЗА КОЛАРЕ

I. врсте славонске беле јасеновине, брестових трупаца и :- резане јасенове планке. -:

!

ДАСКЕ ЗА СТОЛАРЕ

I. врсте, право резане од меканог и лако израђивог дрвета, тако исто суха бела јасеновина за израду најскупоценијег намештаја. :-: :-:

Беочинског цемента

у свакој количини издајем са :-: стоваришта. :-:

Све по најнижој цени!

С поштовањем:

Ђурица Лишић грађарски трговац **Нови Сад,** Темеринска ул.

391 29—30

DANICA

Брзојави: „КЕМИА“

лаштило за обућу

чисти, сјаји и конзервира кожу

ПРОИЗВАЂА 713 4—4

„СЛАВИЈА“ ТВОРНИЦА КЕМИЧНИХ ПРОИЗВОДА Д. Д.

Илица 213. - ЗАГРЕБ - Тел. 5-46.

Банковно-Осигуравајући Завод

БЕОГРАДСКА ЗАДРУГА

А. Д.

Основана 1882. године. Филијале: Загреб, Нови Сад, Скопље, Солун, Сарајево и Љубљана.

Вредност резервних фондова у злату преко 25,000.000·— динара

Врши послове осигурања: **Осигурање против штета и пожара и грома;** Осигурања животна мираза женској а капитала мушкој деци, разна комбинована осигурања. Полице служе као јамчевина г. г. чесницима код женидбе. **Осигурања против незгода или несретних случајева.** Све ово преузима најкулантније и по најповољнијим премијским ставовима. Сва обавештења радо даје заинтересованима: **ФИЛИЈАЛА БЕОГРАДСКЕ ЗАДРУГЕ у НОВОМ САДУ, Регента Александра 37.** Телефон 221. Интерурбан. 323 5—24

Штампарско Подузеће „Застава“ Деон. Друштво

Препоручује своју велику

ШТАМПАРИЈУ И КЊИГОВЕЗНИЦУ

за израду свих штампарских радова у свим величинама и количинама. -- Нарочито је снабдевена потребним материјалом и хартијом за израду брошура, часописа, књига и листова у великим накладама. -- Израда брза и укусна. Цене су умерене.

Нови Сад, Лазарева ул. 14.